

234898

ELF

8. ULUSLARARASI SİNAN SEMPOZYUMU
8th INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON SINAN

25- 26 NİSAN 2013
25-26 APRIL 2013

"FARKINDALIK"
AWARENESS

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	234898
Tas. No:	720.95607 ULU. M

BİLDİRİ KİTABI

Trakya Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi,
Mimarlık Bölümü EDİRNE / TÜRKİYE
Trakya University, Faculty of Engineering & Architecture
Department of Architecture EDİRNE / TURKEY
<http://mimarlik.trakya.edu.tr>

T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK MİMARLIK FAKÜLTESİ
MİMARLIK BÖLÜMÜ

Bütün hakları saklıdır. © 2013. Trakya Üniversitesi
Bu eserin bir kısmı veya tamamı Trakya Üniversitesi Rektörlüğü'nün izni olmadan hiçbir
şekilde çoğaltılamaz, kopya edilemez.

"VIII. ULUSLARARASI SİNAN SEMPOZYUMU BİLDİRİ KİTABI"

Sempozyum Başkanı / Chair

Prof. Dr. Şaduman SAZAK (Turkey)

Editörler / Editorial Board

Esin BENİAN
Semiha KARTAL

ISBN: 978-975-374-159-0

Trakya Üniversitesi Yayın No: 144

Trakya Üniversitesi Matbaası
200 adet basılmıştır.

Kapak Tasarımı / Cover Design

Esin BENİAN
Semiha KARTAL
Özkan KOZALI
Fotoğraf: Temel Tasarım 2 Atölyesi Öğrenci Çalışması

MİMAR SİNAN ESERLERİNİN ÖZEL İLGI TURİZMİ KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

THE EVALUATION OF ARCHITECT SINAN'S MONUMENTS WITHIN THE SCOPE OF SPECIAL INTEREST TOURISM

Dr. Canan BAŞTEMUR
cbastemur@gmail.com
Kastamonu Üniversitesi Cide Rifat Ilgaz Meslek Yüksek Okulu
Turizm ve Otel İşletmeciliği Bölüm Başkanı

ÖZET

İnsanların günümüzde turizmden beklentileri ve tercihleri hızla değişmektedir. Deniz-kum-güneş turizmi, sahip olduğu coğrafya sebebiyle Türkiye'de halen önemini korumaktadır. Ancak insanlar senelik izinlerini parçalara bölerek ilgi duydukları alanlara yönelik faaliyetlerle de iyi vakit geçirmeye çalışmaktadırlar. Türkiye'nin sahip olduğu doğal, kültürel ve tarihi zenginlik tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de özel ilgi turizminin gelişmesine yardımcı olmuştur. Özel ilgi turizminin yeni gelişmeye başladığı ülkemizde, kültür rotaları da artık önem arz etmeye başlamıştır. Sinan'ın eser yoğunluklarına bakıldığında İstanbul'dan Edirne'ye kadar uzanan rota Mimar Sinan'ın en çok eser verdiği güzergâhtır. Mevlana ya da Evliya Çelebi nasıl bir özel ilgi konusu ise Mimar Sinan'ın da bu kapsamda değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu çalışmada Edirne ve İstanbul hattı üzerindeki Mimar Sinan eserlerinin bir listesi oluşturulmuş, her birinin ayrı ayrı turizme katkı sağlayacak özellikleri incelenmiş ve özel ilgi turizmine nasıl katkı sağlayacağı belirtilmiştir. Yöntem olarak; tarama, envanter oluşturma ve anket yöntemi uygulanmıştır. Bu anket çalışması yerli-yabancı 400 turiste uygulanmış ve Mimar Sinan ve eserleri ile ilgili farkındalık düzeyleri ölçülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Mimar Sinan, Kültür rotası, Özel ilgi turizmi

ABSTRACT

The expectation and choices of people from tourism have been changing day by day. Sun-Sea-Sand tourism keeps its importance still in Turkey because of its geography. People try to have a good time with their special interest besides sea-sun-sand tourism during their annual holidays by dividing two or more different parts in a year. Natural, cultural and historical richness of Turkey has helped to develop special interest tourism in Turkey as well as all over the world. More people have started getting interest history and cultural tours because of new Turkish historical series whose number has been increasing. Cultural Routes became more popular in Turkey. the route between Istanbul and Edirne is the most preferable considering the density of Sinan's work crafts because of the importance of Edirne and Istanbul. It is inevitable to accept Architect Sinan who gained national and international fame and his name was given a university, within the scope of "special interest". Architect Sinan and his works should be evaluated within the scope of special interest as Evliya Çelebi and Mevlana. In this study Architect Sinan's works were listed, each of them were analyzed as part of special interest tourism and the contribution to special interest tourism were specified. Methods are survey, inventory and questionnaire. Questionnaires were made with 400 tourists. The level of Sinan and Works' awareness were measured.

Key words: Architect Sinan, Cultural routes, Special interest tourism

1. GİRİŞ

Osmanlı İmparatorluğu'nun yükseliş dönemi olarak bildiğimiz 16.yüzyılın yaklaşık tamamına damgasını vurmuş isimlerden biri de Mimar Sinan'dır. Sinan üç büyük hükümdara hizmet etmiş, yaklaşık bir yüzyıllık ömrüne 477 eser sığdırmıştır [2]. Sinan, çocukluğunda Ağırnas'tan (Kayseri) devşirme olarak yeniçeri ocağına ocağına alınmıştır. Yeniçeri Ocağı'nda yetiştirildiği kendi hatıralarında dile getiriliyor. Günümüzde Mimar Sinan adıyla anılan Sinan bin Abdülmennan, on yedi yıl yeniçeri olarak çalıştıktan sonra 1538 yılında baş mimarlığa atanmış ve ölünceye kadar elli yıl kesintisiz bu makamda kalmıştır. Kanuni Sultan Süleyman, II.Selim ve III. Murad'ın saltanat dönemlerinde hakim olan Osmanlı klasik mimari üslubu ile adı özdeşleşmiş olan Sinan, dünya yapı sanatının en büyük ustalarından biridir [1]. Sinan hakkında bilgiler içeren ve onun hatıralarını yansıtan iki önemli kaynak bulunmaktadır. Tezkiretü'l-Bünyan ve Tezkiretü'l-Ebniye. Sinan ile doğrudan ilgili bu yazmalar, şair ve nakkaş Sâi Mustafa Çelebi tarafından kaleme alınmıştır. Özellikle "insan" olarak Sinan'ı bize en çok yaklaştıran Tezkiretü'l Bünyan onun biyografisi hakkında önemli ipuçları vermektedir. Sinan'ın ömrü boyunca yaptığı eser sayısı ile ilgili bazı anlaşmazlıklar olsa da, bu sayı en 314 ve en fazla 477 arasında değişmektedir. Yazılı kaynaklarda geçen Sinan eserlerinin sayısı Tablo 1'de belirtilmiştir.

Tablo 1: Mimar Sinan'ın tüm eserleri [4]

Bina Tipi	TB*	TE*	TM*	Üç*	İki*	Bir*	Toplam
Cami	81	84	102	80	2	25	107
Mescit	50	52	46	45	6	1	52
Mezar	19	22	40	16	4	25	45
Medrese	61	63	70	58	4	12	74
Darü'l-kurra	7	7	8	7	0	1	8
Mektep	0	0	6	0	0	6	6
Tekke	0	0	6	0	0	6	6
Daü's-şifa	3	3	3	3	0	0	3
İmaret	16	18	21	15	0	7	22
Kervansaray	17	20	27	14	5	12	31
Saray	33	35	28	24	10	4	38
Kasır	0	0	5	0	0	5	5
Ambar	6	8	6	5	2	1	8
Hamam	37	52	40	35	5	16	56
Köprü	8	8	7	6	2	1	9
Su Kemerli	6	6	7	6	0	1	7
Toplam	344	378	422	314	40	123	477

(*) TB: Tekiretü'l Bünyan; TE: Tezkiretü'l Ebniye; TM: Tuhfetü'l Mimarın
(*) Üç: Üç yazmada da belirtilen eserler; İki: İki yazmada belirtilenler; Bir: Bir yazma da belirtilenler.

Tıpkı Mevlana öğretileri, Evliya Çelebi Kültür Rotası gibi Mimar Sinan'ın eserleri de özel ilgi turizmi kapsamında değerlendirilebilir. Bu çalışma kapsamında literatür taraması yapılmış, Edirne'den İstanbul'a kadar olan tüm Sinan eserlerinin envanteri çıkarılmıştır. Çalışma alanının Edirne ve İstanbul olarak kısıtlanmasının nedeni, Sinan'ın eserlerinin geniş bir coğrafyaya yayılmış olmasındandır.

2. ÖZEL İLGI TURİZMİ

İnsanların günümüzde turizmden beklentileri ve tercihleri hızla değişmektedir. Artık bireyler izin günlerinin tamamını tek kalemde kullanmak yerine parçalara bölerek farklı konularda, ilgi alanları doğrultusunda tatil yapmayı seçmektedirler. Belirli bir konuya ilgi duyanlar için düzenlenen geziler özel ilgi turizminin kapsamına girmektedir. Alternatif turizm içerisinde değerlendirilebileceğimiz özel ilgi turizmi; deniz-kum-güneşe dayalı klasik kitle turizmi anlayışının aksi olarak doğmuştur. Özel ilgi turlarına katılacaklar öncelikle kendi özel ilgi alanlarına, tutkularına ulaşmak için zaman, para ve emek ayırabilecek niteliktedirler. Özel ilgi turizmi; benzer düşüncedeki insanların birlikte seyahat edebileceği ortamı sağlayacak şekilde organize edilen turlardır [3].

2.1. Mimar Sinan Eserlerinin Özel İlgı Turizmi Kapsamında Değerlendirilmesi

Mimar Sinan yalnızca 16. Yüzyıla değil, günümüze ulaşan eserleri ile de geleceğe de damgasını vurmuştur. Tarihi Drina Köprüsü'nden sonra UNESCO Dünya Miras Listesi'ne giren tek Osmanlı eseri Edirne Selimiye Cami'sidir. Alana yapılan geziler sonucunda Edirne-İstanbul hattı üzerindeki 60 Sinan eserinin tamamı gezilebilecek durumdadır [5]. Mimar Sinan'ın İstanbul-Edirne hattı üzerindeki eserleri aşağıdaki gibidir.

Hüsrev Kethüda Hamamı, Barbaros Hayrettin Paşa Türbesi, Sinan Paşa Külliyesi, Kılıç Ali Paşa Külliyesi, Atik Valide Külliyesi, Valide Sultan Hamamı, Mihrimâh Sultan Külliyesi, Şemsi Paşa Külliyesi, Topkapı Sarayı III. Murat Odası, Topkapı Sarayı Mutfakları, Haseki Sultan Hamamı, Ayasofya Batı Minareleri, II. Selim Türbesi, Şehzadeler Türbesi, Cafer Ağa (Soğukkuyu) Medresesi, Kadırga Sokullu Mehmet Paşa Külliyesi, Rüstem Paşa Medresesi, Sokullu Mehmet Paşa Külliyesi, Siyavuş Paşa Evladı Türbesi, Pertev Paşa Türbesi, Zal Mahmut Paşa Külliyesi, Defterdar Mahmut Çelebi Camisi, Rüstem Paşa Külliyesi, Süleymaniye Külliyesi, Şehzadebaşı Külliyesi, Azapkapı Sokulu Külliyesi, Mihrimâh Sultan Külliyesi, Güzel Ahmet Paşa Türbesi, Semiz Ali Paşa Medresesi, Mehmet Ağa Külliyesi, Nişancı Mehmet Paşa Külliyesi, Mesih Mehmet Paşa Külliyesi, Mimarbaşı Sinan Ağa Mescidi, Hüsrev Paşa Türbesi, Bali Paşa Camisi, Haseki Sultan Külliyesi, Ramazan Efendi Camisi, Hadım İbrahim Paşa Camisi, Kara Ahmet Paşa Külliyesi, Şah Huban Hatun Türbesi, Sultan Selim (I) Medresesi, Sokullu Mehmet Paşa Mescidi, Sultan Süleyman Kervansarayı, Sultan Süleyman (Büyüçekmece) Köprüsü, Sultan Süleyman (Silivri) Köprüsü, Sokullu Mehmet Paşa Külliyesi, Sokullu Mehmet Paşa (Lüleburgaz) Köprüsü, Sokullu Mehmet Paşa (Alpullu-Sinanlı) Köprüsü, Semiz (Cedit) Ali Paşa Camisi, Sokullu Mehmet Paşa (Kasım Paşa) Külliyesi, Sokullu Mehmet Paşa Hamamı, (Semiz) Ali Paşa Kervansarayı (Çarşısı), Rüstem Paşa Kervansarayı, Sultan Selim (Selimiye) Külliyesi, Defterdar Mahmut Paşa Camisi yol üzerinde gezilecek tarihi yerlerdir. [6].

Bu eserleri gezmek isteyen özel ilgi grubu; mimarlar, tarih tutkunları, gezginler, sanat tarihçileri, İslam eserleri tutkunları, taş ustaları, Mimar Sinan tutkunlarından oluşabilir.

2.2. Güzergâh Üzerinde Öne Çıkan Sinan Eserleri

2.2.1 Barbaros Hayrettin Paşa Türbesi: 1541-1542 yıllarında inşa ettirilmiştir. Beşiktaş Barboros Bulvarı'nda oldukça merkezi bir yerdedir. Paşanın ölümünden sonra türbe denizcilerden büyük saygı görmüş, Osmanlı donanması leventleri önemli seferlerden önce Barboros'un türbesini ziyaret eder, adaklar adarlardı [7]. Barboros'un kendisi ile ilgili olarak ön plana çıkan bir eserdir. Günümüzde yalnızca 1 Temmuz Kabotaj bayramı ve 4 Nisan Deniz Şehitleri Anma gününde yalnızca 2 gün ziyarete açıktır [5].

2.2.2 Kılıç Ali Paşa Külliyesi: 1580 yılında yapılan bina Tophane tramvay durağının karşısındadır. Mimar Sinan'ın başka bir eseri taklit ettiği tek yapıdır. Ayasofya'nın planının 1/5 ölçeği ile yapılmıştır. 147 penceresi olan bu yapı 20.yüzyıla kadar 16.yüzyıla ait bir deniz feneri ile aydınlatılmıştır [8]. Deniz doldurularak yapılan ilk cami olduğu da söylenir. Söylencelerden bir diğeri ise; Kılıç Ali Paşa Sinan'dan Ayasofya'nın aynısını yapmasını istemiş, Sinan da senin paran yetmez bir Ayasofya yaptırmaya demiş, paşa da param kadar bana bir Ayasofya yap demiş ve parası ancak 1/5'ine yetmiş [7].

2.2.3 Mihrimah Sultan Külliyesi: Sinan, Mihrimah Sultan'a biri Edirnekapı, diğeri Üsküdar da iki tane külliye yapmıştır. Üsküdar'daki bir selatin yani sultan camisidir. Babasının Kanuni Sultan Selim'in parası ile yapılmıştır. Edirnekapı'daki tek minarelidir. Kendi parası ise yaptırmıştır. Hicri takvime göre her ayın 14'ünde, Sinan'ın Mihrimâh Sultan için yaptırdığı iki camiden birinde güneş batarken aynı anda diğerinden güneş doğar [7].

2.2.4 Şemsi Paşa Külliyesi: 1580 yılında Üsküdar'da yapılmıştır. Şemsi Paşa II.Selim'in yoldaşdır. Aynı zaman da bir vezirdir. Mimar Sinan'ın hayatı boyunca yaptığı en küçük külliye [9]. bu caminin diğeri adı Kuşkonmaz Camii. Rivayete göre Şemsi Paşa çok titizmiş. Sokollu'yla da rakip olan paşa bir gün vezire, "Senin külliye kuşlar pislemiş" diye takılmış. Vezir de "Gökyüzüne açık olan her mekan kuşlardan nasibini alır" diye cevaplamış paşayı. Şemsi Paşa, adına bir cami yaptırmayı planladığında Sinan'a gidip hiç kuşların konmadığı bir yer olup olmadığını sormuş. Sinan da Üsküdar'da kuzey ve batı rüzgârlarının keşiştiği bir derya kıyısı bulunduğunu ama denize doğru kayma riskinden dolayı bir mekân inşa etmenin zor olduğunu söylemiş. Kubbesindeki kanallar üste doğru rüzgâr üflerken, ses çıkararak, kuşları camiden uzak tutuyor.

2.2.5 Şehzadebaşı Külliyesi: 1548 yılında tamamlanmıştır. Fatih ilçesindedir. Kanuni Balkanlarda seferdeyken Şehzade Mehmet 21 yaşında ölür. ". Mimar Sinan'ın çiraklık eserim dediği bu eser, sade bir strüktüre sahip eşine az rastlanır bir bezemeye süslenmiştir. Bu da Şehzade Mehmet'in Kanuni'nin en sevdiği çocuğu olduğunu düşündürür [7].

2.2.6 Süleymaniye Cami: Sinan'ın kalfalık eseri olarak da bilinir. Ortada cami olmak üzere, külliye yapısı "U" planı gösterir. Yaklaşık 60 dönümlük arazi üzerine, farklı düzeyde eğitimler veren medreseler, hadis okulu, hastane, Kuran eğitimi veren bir okul, sübyan mektebi, imaret, misafirhane, han, hamam, kütüphane, hazire yeri ve mimarın kendisine ait türbesi ile çok sayıda dükkân kurulmuştur [10]. Süleymaniye İstanbul'un üçüncü tepesine yapılmıştır. 4 minaresinin olması, Kanuni'nin İstanbul'un fethinden sonraki 4. Padişah olduğunu, 10 şerefenin olması da kuruluşun itibaren 10.padişah olduğunu ifade eder. Yaklaşık 7 sene temeli bekletilen yapı 2 ayda tamamlanmıştır. Bu yapıya ait pek çok söylene bulunmaktadır [8].

2.2.7 Selimiye Cami: Mimar Sinan'ın ustalık eserim dediği eseri tamamladığında Sinan 90 yaş civarındadır. 1574 yılında Edirne'de tamamlanmıştır. Süleymaniye ya da Fatih külliyelerine oranla, bir sultan külliyesi kadar kapsamlı inşa edilmemiş olan Selimiye Külliyesi'nin yapı çeşitliliği çok mütevazidir. Külliye; cami, medreseler, arasta ve mektepten oluşur. Birbirinin eşi dört minare ile çerçevelenmiş muazzam kubbe, yapıya yaklaştıkça daha etkileyici hale gelir. Kubbenin ve iç mekânın muazzam boyutlarına rağmen, hâlâ içeriye dengeli oranların getirdiği bir dinginlik hâkimdir [12]. Caminin içindeki mimari ve süsleme elemanlarının hepsi kendi alanlarında birer başyapıttır. Yapı ile ilgili pek çok söylene vardır.

2.2.8 Haseki Sultan Hamamı: Sultanahmet meydanında bulunan yapı 1557 yılında tamamlanmıştır. Kanuni'nin eşi Hürrem Sultan tarafından yaptırılmıştır. Aya Sofya'nın yanındaki 532 yılında tamamen yıkılan tarihi Zeuksippos Banyoları'nın bulunduğu yere inşa ettirilmiştir. 1910 yılına kadar aktif olarak kullanılan hamam, uzun yıllar kapalı kalmıştır.

Sultan Ahmet cezaevinin dolu olduğu zamanlarda mahkûmların da tutulduğu hamam, dönem dönem kağıt deposu ve benzin deposu olarak da kullanılmıştır. Klasik devir Osmanlı hamamları üslubundaki yapı, çifte hamam şeklinde ve 75 m uzunluğundadır. Bu hamamda, Türk hamam mimarisinde bir yenilik olmak üzere ilk defa kadınlar ve erkekler kısmı aynı eksen üzerinde yapılmıştır [10]. Günümüzde yapılaş amacına uygun hamam olarak kullanılmaktadır.

3. ALANA AİT BULGULAR

İnsanların Mimar Sinan ve eserleri ile ilgili farkındalık düzeylerini ölçmek için Sinan'ın en çok ziyaret edilen eseri Süleymaniye Cami'sinde 400 kişiye anket yapıldı. Sonuçlar SPSS for Windows 17.0 a aktarıldı. Mimar Sinan ve eserleri ile ilgili bilgi sahibiyim ifadesine kesinlikle katılıyorum diyenler %18'i, katılıyorum diyenler ise %32,7'i oluşturmaktadır. %43 gibi büyük bir oran ise Sinan ve eserleri ile ilgili gereken tanıtımın yapılmadığını düşünmektedir (Tablo 2). Bu anlamlı farklılıklar sonuç bölümünde ele alınmıştır.

Tablo 2: Mimar Sinan ve eserleri ile ilgili ifade dağılımı [5].

Mimar Sinan, eserleri ile ilgili ifade dağılımı		Kesinlikle Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum		A.O.	s.s.
		f	%	f	%	f	%		
Mimar Sinan ve eserleri ile ilgili bilgi sahibiyim	f	0	81	116	131	72			
	%		20,20	29	32,7	18			
Mimar Sinan ile ilgili yeterli kadar tanıtım çalışması(broşür, afiş, reklam vb.) yapıldığını düşünüyorum	f	1	172	104	74	49			
	%	0,2	43	26	18,5	12,2			
Mimar Sinan'ın mimarlık mucizeleri ile ilgili bilgi sahibiyim	f	0	100	75	96	129			
	%	0	25	18,7	24	32,2			

4. SONUÇ

Klasik tatil anlayışından uzaklaşmaya başlayan yerli yabancı turistlerin ortak noktası özel ilgi turları olmaya başlamıştır. Diğer dünya ülkeleri gibi Türkiye'de kendi turizmini yaz sezonundan çıkarıp 12 aya yaymaya çalışmaktadır. Son yıllarda tarihi dizilerin artması tarihe ve tarihi yerlere merakın da artmasına vesile olmuştur. Kanuni Sultan Süleyman dönemini anlatan dizinin yalnızca bizim ülkemizde değil pek çok ülkede de popüler olması 16.yüzyıl tarihine olan ilginin artmasına sebep olmuştur. 16.yüzyılda karşımıza çıkan en önemli isimlerden biri ise Mimar Sinan'dır. İnsanlar artık seyahat amaçlarını daha anlamlı hale getirmeye başlamışlardır. Bu sebeple Avrupa Konseyi tarafından oluşturulan kültür rotaları da yıllardan beri popülerliğini koruyan özel ilgi turizmi faaliyetleri arasında sayılabilir. Selimiye Cami'nin UNESCO listesine girmesi ile Mimar Sinan daha da popüler hale gelmiştir. İsmi daha önce bir üniversiteye verilmesi, her yıl ölüm yıl dönümünün kutlanması kapsamında oluşturulan Sinan günleri de bu popülerliğin korunmasına önemli bir katkıdır. Yıllardan beri bu tarz faaliyetlerin sürdürülmesi, insanların tatil anlayışlarının değişmesi ile birleşince neden Mimar Sinan ve eserlerinden bir kültür rotası oluşturulmasının sorusunu akla getirir. Özel ilgi turları kitle turizmi kapsamında incelenmez. Özellikle daha az kalabalık ve özel ilgisine hem vakit hem bütçe ayırabilecek gruplarla yapılır. Hem yapılabilecek böyle bir özel ilgi turu Türkiye'deki turizm faaliyetlerinin 12 aya yayılmasına da yardımcı olur. Ayrıca anket sonuçları da dikkate alındığında Mimar Sinan'ın farkındalık düzeyi hiç de azımsanmayacak

durumdadır. Dünyada kentler için markalaşma oldukça popüler hale gelmiştir. Paris "romantizm kenti", Londra "centilmenlik kenti" olarak kendi markasını ön plana çıkarmaya çalışır. Osmanlı imparatorluğuna başkentlik yapmış bu iki kentin de markalaşma sürecine Mimar Sinan ismi ve eserleri katkıda bulunabilir. Anket oluşturulurken yapılan gözlemlerde Sinan ve Eserleri ile ilgili bilgi düzeyi yüksektir. Bu da katıldıkları turlarda Sinan ve eserleri hakkında kapsamlı bilgi verildiğinin en önemli göstergesidir. Bu gün kuş gözlemciliği için her yıl binlerce turist seyahat etmektedir. Ayrıca Mimar Sinan'ın eserlerinden oluşan bir tura katılmayı düşünürüm diyenlerin oranı ise %44,5 tir [5] Mimar Sinan ve eserleri özel ilgi turizmi kapsamında bir turizm ürününe dönüştürülerek pazarlanabilir.

KAYNAKLAR

- [1] Kuran, A., "Mimar Sinan", Prestij Yayınları, İstanbul, 1986
- [2] Günay, R., "Mimar Sinan", Yem Yayınları, İstanbul, 2010.
- [3] Küçükarslan, N., "Özel İlgi Turizminde Niş Pazarlamanın Yeri", Paradox Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi, Sayı:2 ISSN 1305-7979, 2007.
- [4] Kuran, A., "Sinan The Grand Old Master of Ottoman Architecture", Ada Yayınları, İstanbul, 1987.
- [5] Baştemur, C., "Mimar Sinan Rotasının Kültürel ve Peyzaj İzleri", AÜ, Doktora Tezi, 2013.
- [6] Çekül Vakfı, Sinan'a Saygı Projesi, <http://www.sinanasaygi.org/>, erişim tarihi 04.05.2011.
- [7] Danışman, G., "Sinan'ın Sevdikleri Sevmedikleri", İstanbul, TMMOB, 2007.
- [8] Sözen, M., "Arts in the Age of Sinan", Ministry of Culture and Tourism Turkish Republic, İstanbul, 1988.
- [9] Meriç, R.M, "Mimar Sinan Hayatı ve Eseri", Ankara, 1965.
- [10] Öz, B., "Mimar Sinan'ın Eserleri", İstanbul, s.146-7, 1997.
- [11] Kuban, D., "Sinan's Art and Selimiye", Getched Pub., 1997.